

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. S. Nemașco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, S. Arnăut, I. Secrieru)

Dosarul nr. 3ra-379/14

D E C I Z I E

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Plămădeală Natalia, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Plămădeală Natalia împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani și recuperarea prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

1. La 31 ianuarie 2013, reclamanta Plămădeală Natalia a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani și recuperarea prejudiciului moral.
2. În motivarea acțiunii reclamanta Plămădeală Natalia a indicat că activează în cadrul organelor afacerilor interne din 01 aprilie 2005, deținând gradul plutonier de poliție, în prezent activând în funcție de polițist, polițist șofer al Regimentului de patrulă și santinelă „SCUT” al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău.
3. La 10 septembrie 2011, de către OSC sectorul Rîșcani, mun. Chișinău a fost înregistrată căsătoria cu Rusu Victor Alexandru, iar din căsătorie, la 21 aprilie 2012 s-a născut fiica Rusu Anastasia.

4. Prin ordinul RPS „SCUT” nr. 305 EF, din 06 iulie 2012, reclamantei i-a fost acordat concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, în baza certificatului de naștere seria NA-VI nr. 1358463.
5. A invocat reclamanta Plămădeală Natalia, că de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale i s-a stabilit indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 1,5 ani în mărime de 300 lei, drept motiv fiind invocat faptul ca colaboratorii MAI nu contribuie la formarea bugetului asigurărilor sociale de stat, deci nici nu pot pretinde la alte garanții sociale.
6. Menționează reclamanta Plămădeală Natalia, că în consecință, la data de 29 octombrie 2012, s-a adresat printr-o cerere prealabilă cu numărul de înregistrare 723 a/p în adresa MAI, solicitând stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 (trei) ani, iar la data de 13 noiembrie 2012 pe adresa de domiciliu a recepționat răspunsul cu nr. 15/4-P-41a/p/12 din 02 noiembrie 2012, prin care reprezentantul pârâtului MAI la fel a menționat faptul că colaboratorii de poliție nu au obligația de a contribui la bugetul asigurărilor sociale de stat și respectiv nu se consideră ca asigurați prin intermediul bugetului asigurărilor sociale de stat, și că problema stabilirii indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani ține de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale, recomandându-i să se adreseze cu o cerere în acest sens la Casa Teritorială de Asigurări Sociale.
7. Reclamanta, la data de 28 decembrie 2012 s-a adresat către CNAS cu o cerere prealabilă cu nr. de înregistrare P-1901/12 prin care a cerut să fie stabilită, calculată și achitată indemnizația lunară pentru creșterea, îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani. La data de 16 ianuarie 2013 de la CNAS a parvenit refuzul cu nr. VII-P-1901/12.
8. A solicitat reclamanta Plămădeală Natalia declararea drept ilegală stabilirea de către CNAS a indemnizației pentru îngrijirea copilului în mărime de 300 lei lunar pe o perioadă de 1,5 ani. A declara drept ilegal refuzul MAI nr. 15/4-P-41a/p/12 din 02 noiembrie 2012. A obliga MAI să achite indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, în modul prevăzut de art. 7 din Legea nr. 289-XV din 22.07.2004. A obliga MAI să achite repararea prejudiciului moral în valoare de 50000 lei.

Poziția instanței de fond:

9. Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iulie 2013 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Poziția instanței de apel:

10. La 29 iulie 2013, Plămădeală Natalia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

11. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, a fost respins apelul declarat de Plămădeală Natalia și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iulie 2013.

Solicitarea recurentului:

12. La 29 ianuarie 2014, Plămădeală Natalia, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să oblige Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să achite indemnizația pentru concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului în mărimea stabilită de la naștere și până la data de 05 martie 2013 cu încasarea de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a prejudiciului moral în valoare de 5000 lei.
13. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 martie 2014, recursul a fost recunoscut admisibil.

Argumentele părților:

14. În motivarea recursului recurenta a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.
15. La 06 martie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale al RM a prezentat referință pe marginea recursului declarat solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Aprecierea instanței de recurs:

16. Avînd în vedere că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 06.12.2013 (f.d. 96), recursul se consideră declarat în termen.
17. Analizând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.
18. În conformitate cu art. 124 alin. (1) Codul Muncii, **„Femeilor salariate și ucenicilor, precum și soților aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți – 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii – 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art.123 alin.(2)”**.
19. Adeverința eliberată de Comisariatul General de Poliție al mun. Chișinău, Regimentul de patrulă și santinelă „Scut”, din cadrul Ministerului

Afacerilor Interne al RM nr. 1880 din 26 octombrie 2012, atestă că Plămădeală Natalia activează în cadrul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova, în funcția de polițist, polițist-șofer al Regimentului de patrulă și santinelă „Scut” (f.d. 25). Astfel, nu există dubii referitor la existența raporturilor de muncă dintre Plămădeală Natalia în calitate de salariat și Ministerului Afacerilor Interne al RM în calitate de angajator.

20. Conform art. 124 alin. (2) Codul Muncii, *„În baza unei cereri scrise, persoanelor indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat”*.
21. Astfel, prin ordinul Regimentului de patrulă și santinelă „Scut” nr. 305 EF din 06 iulie 2012, plutonierului Plămădeală Natalia s-a acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, de la 09 iulie 2012 pînă la 21 aprilie 2015.
22. Colegiul menționează că, unul din principiile de bază ale legislației muncii, este principiul egalității și nondiscriminării, consfințit la art. 8 alin. (1) Codul Muncii care prevede, *„În cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă, a salariatului pe criterii de sex, vîrstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, handicap, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă”*.
23. Colegiul consideră că deși Ministerul Afacerilor Interne al RM nu participă la formarea bugetului asigurărilor sociale de stat, recurenta Natalia Plămădeală nu poate fi lipsită de dreptul de a beneficia de indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la 3 ani. Astfel obligația de a achita indemnizația în cauză urmează a fi pusă pe seama Ministerul Afacerilor Interne al RM, întru a evita o discriminare în sensul art. 8 Codul Muncii.
24. În conformitate cu art. 37 alin. (4) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, *„Concediul de maternitate și concediul pentru îngrijirea copilului se acordă polițistului conform dispozițiilor generale. Baza de calcul al indemnizațiilor de maternitate, al indemnizației pentru creșterea copilului și al indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav o constituie venitul mediu lunar realizat de către polițista în ultimele 6 luni calendaristice anterioare lunii în care s-a produs evenimentul. Baza de calcul al indemnizației de maternitate acordate soției aflate la întreținerea polițistului o constituie venitul mediu lunar al polițistului. Indemnizațiile se plătesc la locul de serviciu al polițistului, din bugetul de stat”*.
25. Deși atât instanța de fond cît și instanța de apel fac trimitere la norma enunțată, instanțele inferioare incorect resping pretențiile Nataliei Plămădeală ca fiind neîntemeiate.

26. Astfel, instanța de recurs constată că instanța de apel cît și instanța de fond nu au aplicat legea care urma a fi aplicată, ceea ce conform art. 432 alin. (2) lit. a) constituie temei de casare.
27. În conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, *„Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate”*.
28. Luînd în considerare că Nataliei Plămădeală i-a fost acordat concediu pentru îngrijirea copilului minor pînă la 3 ani începînd cu data de 09 iulie 2012, iar Legea nr. 320 a intrat în vigoare la 05 martie 2013 și faptul că Nataliei Plămădeală nu i se calculează contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat, Colegiul consideră că pretenția recurenteii privind încasarea din contul Ministerul Afacerilor Interne al RM a indemnizației pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 320, este întemeiată.
29. Conform art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000, *„Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii”*.
30. Reieșind din cele menționate, răspunsul Ministerului Afacerilor Interne al RM cu nr. 15/4-P-41a/p/12 din 02 noiembrie 2012 urmează a fi anulat.
31. Referitor la capătul de cerere privind declararea drept ilegală stabilirea de către CNAS a indemnizației pentru îngrijirea copilului pînă la atingerea vârstei de 1,5 ani în mărime de 300 lei lunar, Colegiul consideră că acesta urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat. Or, quantumul indemnizației și termenul de achitare a acesteia au fost stabilite de către CNAS, în baza legislației existente în domeniul asigurărilor sociale de stat.
32. Mai mult decît atît, Colegiul nu a constatat existența unui temei de anulare a actului administrativ prevăzut la art. 26 alin. (1) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000.
33. În conformitate cu art. 1422 alin. (1) Cod Civil, *„În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc”*
34. Reieșind din sensul normei citate, Colegiul menționează că pentru repararea prejudiciului moral, este necesară existența suferințelor fizice sau psihice.
35. Avînd în vedere că recurenta nu a adus careva argumente ce ar indica existența unui asemenea prejudiciu, Colegiul ajunge la concluzia că solicitarea Nataliei Plămădeală privind încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al RM a prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei este nejustificată. Din acest considerent, capătul respectiv de cerere urmează a fi respins.

36. Avînd în vedere cele expuse mai sus, decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iulie 2013 sunt ilegale, fiind adoptate cu aplicarea eronată a normelor de drept material și urmează a fi casate.
37. În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Plămădeală Natalia.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iulie 2013, se pronunță o nouă hotărîre după cum urmează:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Plămădeală Natalia împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani și recuperarea prejudiciului moral.

Se recunoaște drept ilegal răspunsul Ministerului Afacerilor Interne al RM cu nr. 15/4-P-41a/p/12 din 02 noiembrie 2012.

Se obligă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să achite Nataliei Plămădeală indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, din momentul nașterii acestuia.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Iuliana Oprea

Ion Druță